

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sortes, Qvibvs, Ne Temere Cadant, Temperandis; Vel, Si
Temere Dvcvntvr, Castigandis, Divini Ivdicii Æqvitas
Semper Adest**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 1. Sortium descriptio & genera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52306](#)

I
S O R T E S ,

QVIBVS, NE TEMERE CA-
DANT, TEMPERANDIS; VEL,
si temerè ducuntur, ca-
stigandis

DIVINI IUDICII AEQUITAS
semper adest.

C A P V T I.

*De Varietate Sortium & Sorti-
entium.*

§. I.

Sortium descriptio, & genera.

Sinter impropositos fortuitosque e-
uentus atq; humanos *Casus*, *Sor-*
tes numerantur. *Sortis euentus*,
ait S. Ambrosius, *non in nostra est potestate*, *sed quem casus*, *attulerit*. Hæ *Sortes* quid
sint, & à quibus, vel benè, vel male usur-
pentur, & quo Dei iudicio cadant, dicen-
dum est. Etsi enim videntur temerè con-
tingere, quæ contingunt sortitò; attamen
diuina Prudentia & aequitas neque in his
deest. Quod agnouit, qui dixit: *In mani-*
bus tuis sortes meæ. Et, D. Augustino teste,
Sors (sua natura) *aliquid mali non est, sed res*,

S. Ambr.
lib. 3. de
viduis.

P. 3.

Psal. 30.

16.

S. Au-
gustin. in

A in hu-

Psal. 30. *in humana dubitatione, diuinam indicans vōluntatem. Sortium* porrò nomine intelliguntur plerumque ea, quæ coniiciuntur in vrnam, & inde, in electionibus, aut qui-busuis deliberationibus, extrahi solent; siue sint tesseræ, siue chartulæ; siue albæ & nigræ fabæ, quæ veteribus vſitatissimæ fuerunt; sicut & niuei atrique lapilli; siue litteræ alphabeti; siue bacilli, siue oscilla, siue tali, siue calculi ἀτεντος, vel τετρημένοι; siue pilulæ aut globuli aurati vel argentei, vt apud Venetos: siue lanei, vt apud Genuenses; siue tabellæ, siue lamellæ tenues; siue testaceæ, aut testulæ, siue aliud quid simile, vt postea ostendam. Hebræis *Sors*

Esther. 9. *Phur* dicitur à cadendo, eò quod *Sors*, in vrnam coniecta cadat, vnde *casui* attribuitur. Harum rerum vſus *sortitio*, seu *sors* formaliter solet appellari. *Vſitatiū Sors*, in vrnam mittitur. Neque tamen vrnâ semper opus est. Cicero meminit *sortium* coniectarum in hydriam: Plautus in situlam: Homerus in galeam; vti & Virgilius: quamuis hic etiam in vrnam; Genuenses in distinctas eiusdem vrnæ velut fistulas coniiciunt. Alij in pileos, sacculos, cistas, librorum paginas, seu schedas, seu alia imponunt.

Petrus
Gregor.
Tolos. l.
34. syn-
tag c. 5.

26.

Cic. A&t;
4. in Verr.
Plautus
in Casina.
Homer.
Iliad. 8.
Virgil. 5.
& 6. A&E-
neid,

ponunt. Alij nihil ex vrna, aut galea &c. extrahunt, sed libros aperiunt, & obuias sibi sententias consulunt. Nummos, cultros, bacillos alij in altum aërem projiciunt, & quæ pars prona, quæ supina ceciderit, despiciunt. Milites frequenter, cum de statione, vel vitâ ac resti agitur, astragalis ludunt, super tympano.

§ II.

*Regum eligendorum, urbium oppugnandarum,
aliorumq[ue] negotiorum sorte suscipiendo-
rum, alijs modi.*

Notum illud Iustini, de eo in regem eligendo, cuius in forum venientis equus prius hinniisset. Sortis id loco erat. Sed fotem elusit, qui hinnitum arte procurauit, equo pridie in forum, ad equam adducto, cui postridie iam assuetus amator adhinniret. *Veneti hodie*, ait Henricus Salmuth, si quid agendum est, ita sortitionem efficiunt. *Venuti si singamus*, in senatu de ratione belli agendum esse, neque inter Senatores conuenire, ad cuius urbis expugnationem primum debeat deduci exercitus (quod accidit temporibus Michaelis Trigesimi quinti Venetorum Ducis. Hadrian. Barlan. de Ducib. Venet.) ad diuinatas Sortes recurrentum ducunt. Nominâ quidem

Henric.
Salmuth
in Guidō.
Panciro.
cap. de
Fibula.
post Clau-
diū Co-
teræum,
de Iure
Militum.

A 2 expu-